

اسکیزوفرنی

مقدمه :

اسکیزوفرنی نوعی بیماری مغزی - رفتاری است که نشانه های آن در دوران نوجوانی و یا اوایل بزرگسالی بروز می کند. سن شروع آن ۱۵-۳۵ سالگی است. این اختلال در مردها زودتر از زن ها شروع می شود و شیوع آن در طبقات اجتماعی - اقتصادی پایین بیشتر است.

تعریف :

اسکیزوفرنیا یا جنون زودرس، مجموعه اختلالاتی است که با آشفتگی در گفتار، ادراک، تفکر، اراده، عاطفه و فعالیت اجتماعی مشخص می گردد.

علت بروز :

-**عوامل ژنتیکی** ، اگر هر دو والد (پدر یا مادر) مبتلا به اسکیزوفرن باشند، احتمال بروز آن در نوزادان ۴۰٪ است.

-**اختلالات ساختمانی مغز** (این بیماران نوار مغز نابهنجاری دارند).

-**اختلال در سیستم ایمنی** .

-**شرایط نامطلوب زندگی** (بیکاری ، مسکن نامناسب ، تغذیه ناکافی ...).

علائم و نشانه ها :

باید توجه داشت هیچ نشانه و یا علامت بالینی، مختص بیماری اسکیزوفرنی نیست و ممکن است در اختلالات روانی دیگر نیز مشاهده شود.

علائم و نشانه های منفی به این مفهوم که بیمارانی که این علائم را دارند به خوبی به درمان جواب نمی دهند:

-ناتوانی در مرکز و تصمیم گیری ها - استفاده عجیب و غریب از لغات و عبارات - کم تحرکی یا نداشتن فعالیت - ناتوانی در خواب رفتن - رعایت نکردن بهداشت فردی - خروج بدون دلیل از منزل.

علائم و نشانه های مثبت به این مفهوم که بیمارانی که این علائم را دارند پاسخ بهتری به درمان می دهند:

-هذیان - توهם - رفتارهای عجیب و غریب و آشفته - پرحرفی و تکلم آشفته .

نحوه برخورد با بیمار اسکیزوفرن :

-از برخوردهای کلامی و غیرکلامی سرزنش آمیز خودداری شود.

-باید بیمار را علیرغم داشتن اعتقادات غلط پذیرفت و از سرزنش کردن، مسخره کردن ، توهین و قضاوت عجلانه خودداری کرد.

-از هرگونه بحث و گفتگو به منظور تغییر اعتقاد غلط بیمار باید خودداری کرد.

-هذیان های بیمار را تأیید و یا رد نکنید ، به هذیان های مسخره و خنده آور نخنید.

-وقتی بیمار از توهمات خود حرف می زند به او بفهمانید که موافق ادراکات او نیستید به بیمار بگویید : صدایها برای شما واقعی هستند ولی من چیزی یا صدایی نمی شنوم.

-با فراهم کردن وسایل سرگرمی و مورد علاقه بیمار، به او اجازه داده نشود که در دنیای خیالات خود غرق شود.

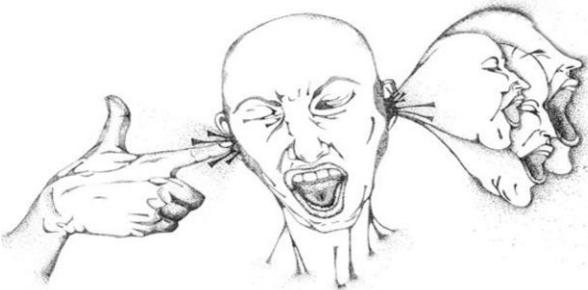
-برای یک خواب بهتر باید از مصرف نوشیدنی های کافئین دار مثل چای و قهوه در طول (شب) خودداری شود. محیط آرام و ساكت برای او فراهم کنید و در صورت بی خوابی به وی قرص های آرام بخش داده شود.

-در مورد رفتارهای غیرعادی مثل: رفتارهای وحشیانه ، خنده های بی مورد ، لخت شدن در انتظار عموم ، صحبت های بی ربط و آشغال خوری نباید بیمار را سرزنش کرد؛ بلکه باید با اشتیاق به او بفهمانید که قصد کمک به وی را دارید و او را به یک روانپزشک نشان دهید تا دارو درمانی را برای وی شروع کند.

-در برخورد با بیماران بدین سعی کنید، صادقانه روبه رو شوید و او را بپذیرید، صبور باشید و در جلب اعتماد بیمار نسبت به خود، عجله نکنید.

**دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
استان کهگیلویه و بویراحمد
بیمارستان آموزشی شهید رجایی یاسوج**

موضوع : بیماریهای اعصاب و روان اختلالات اسکیزوفرنی (ویژه همراهان)

منابع :

۱- کوشان ، محسن ؛ واقعی ، سعید ، روان پرستاری ،
بهداشت روان ، ۲ ، ۱۳۹۰ .

تھیه و تنظیم : صدیقه تنگستانی زاده
(واحد آموزش به بیمار)

آبانماه ۹۵

- باید بیمار تحت درمان های اجتماعی و تغییر رفتار ، مشاوره ، تشنج درمانی با برق (E.C.T) و گروه درمانی قرار گیرد.

- باید بیمار زیر نظر روانپزشک تحت درمان های داروهای ضدجنون قرار گیرد. مثل (رسپیریدون، کلوزابین، کلربرومازین، فلوفنازین و هالوبریدول).

این پمقلت با همکاری تیم پرستاری بیمارستان تھیه شده است. جهت هرگونه انتقاد، پیشنهاد و اظهارنظر در مورد این مطلب آموزشی با واحد آموزش دفتر پرستاری بیمارستان تماس حاصل نمایید.

۰۷۴-۳۳۲۲۲۹۱-۹۲

از هرگونه بحث و گفتگو با بیمار بدین خودداری کنید. مواطن پیام های غیرکلامی خود و بیمار مانند خنده دن، نگاه کردن ، نحوه ایستادن ، نشستن ، فاصله خود با او ، تماس فیزیکی با او ، حرکات چهره و بدن وی باشد زیرا احتمال دارد بیمار رفتار شما را بد تعبیر کند و به شما حمله کند.

- در حضور بیمار بدین پچ پچ نکرده و درگوشی صحبت نکنید.

- احساسات او را درک کرده و به او فرصت دهید تا با صحبت کردن ، مشکل خود را بیان کند.

- در صورت پرخاشگری از نزدیک شدن به بیمار و دست زدن به وی خودداری شود، چون باعث تحریک بیشتر او می شود و اگر بدین باشد، موجب افزایش خشم وی می شود.

- به تنهایی در مقابل خشم بیمار قرار نگیرید. اگر شروع به گریه کردن کرد ، به او اجازه دهید تا احساسات خود را تخلیه کند.

درمان های دارویی و غیردارویی :

- بستری شدن بیمار در بیمارستان اعصاب و روان با نظر روانپزشک تا بیمار ارزیابی شده و از نظر احتمال آسیب رساندن به خود و دیگران کنترل شود .

- برای تکمیل روند درمانی ، باید بیمار به صورت فردی و خانوادگی تحت روان درمانی قرار گیرد.